

Arbeiðsávísing og Dimma

ONNUR av teimum báðum sambandsrøddunum í Dimma-lætting ger gjøldur burtur úr tåttinum Arbeiðsávísingin í Sosíalinum, og sigur hana vera eina lífran fyri at fáa fólk at keypa blaðið.

SAMBANDSRØDDIN sigur, at hetta var ikki tað, sum javnaðarflokkurin meinti við, »tá hann undan valinum segði, at teir høvdu loysnina upp á arbeiðsloysisspurningin«.

JAVNAÐARFLOKKURIN hevur ongantið sagt seg hava nakra loysn upp á arbeiðsloysisspurningin. Hinvegin segði javnaðarflokkurin í val-skrá síni, at hann vildi hava hjólini at mala aftur.

SAMFELAGSHJÓLINI vóru um at steðga og ráðaloysi valdaði. Dagliga hoyrdist um ósemjur og kreppur í Tinga-

nesi og onkur samanbar sam-gonguna við eina skútu, sum rak fyri vág og vind.

MEIRA enn hálvt ár varð tað um eitt fiskivinnuupprit, men innan sambandsflokkin var so hart orðaskifti um, um ráfiskabýtið skuldi vera í prosentum ella tølum, at formaðurin læt hurðina heldur harð-liga eftir sær og boðaði frá, at hann fór ikki at stilla uppaf-tur.

TAÐ, sum javnaðarflokkurin m.a. segði, var, at tað kann ikki vera rætt at senda fleiri 10.000 tals tons av blokki inn á europeiska meginlandið at tilvirka. Hetta átti at verða gjørt í Føroyum, tí tað gav ar-beiði og skapti stórri útflutn-ingsvirði.

SÍÐAN eru fleiri ítøkilig tiltøk gjørd og skundað verður und-ir at tilvirka lídnar vørur. M.a. við stuðli. Og eftir einum ári er nøgdin av góðskaðum fiskavørum meira enn tvífold-

að.

FYRI stuttum ásannaði ein stjóri á tí størstu fiskivinnu-fyrirøkuni í landinum, at vit vóru komnir alt ov seint í gongd. V.ø.o. gav hann Sosíalinum rætt í tí, sum blaðið hevur víst á í fleiri ár: at tað kann ikki vera rætt at útflyta blokk til aðrar at tilvirka.

HARAFTURAT eru lógir broyttar á øðrum økjum fyri at fáa gongd á aftur. M.a. skuldu skipasmiðjurnar verið betri kappingarførar, men tí-verri resta sáttmálar í at fáa gongd á. Men tað kanst tú ikki ábyrgja javnaðarflokkin-um.

VIT kunnu viðganga, at tað gongur dekan ov seint at skapa nýggj arbeiðspláss, men hinvegin skal eisini á-sannast, at nógv týðandi til-tøk eru tikin og at fleiri verða tikin.

HARAFTURAT skal leggjast

afturat, at javnaðarflokkurin eisini ásannaði undan sein-asta vali, at botnurin var ikki náddur, og nógv fór av knór-anum og at nógv skuldi broyt-ast, áðrenn nøkur framstíg fóru at henda.

MEN munurin millum javnað-arflokkin og fleiri av hinum flokkunum var, at javnaðar-flokkurin vísti á møguleikar, vísti dirvi og hevði eina trúgv upp á at føroyingurin aftur fór at bróta upp ermar og taka eitt tak til frama fyri hetta land. Um tað eydnast, vita vit ikki. Gjaldføri er vánaligt, men búskapurin er við at batna. Hetta kostar og hetta nívir, men sambandsrøddir-nar í Dimmu hava ikki nógv uppskot at bøta um støðuna.

Broytingar í fólkkaskúlanum

Eg fari her at taka upp tvey evni í sambandi við endurskoðan av fólka-skúlalógini, sum lands-stýrið vil hava broytt og ella viðgjørd, og siga frá støðu landsstýrisins til hesi mál.

Ofra verður funnist at verandi lóg, at hon ikki er ein uppruna-føroysk lóg, sum í sinum fyriskipanum byggir á føroyska samfe-lagið, men heldur hevur havt annað samfelag sum grundlag.

Um hetta er so skal ikki viðgerast her, men ásan-nast má, at nakrar av teim-um skipanum, sum eru á-settar í 2. tåtti í lógini, eru truplar at fremja í Føroy-um. Serliga tí at fólka-grundarlagið er litið, bú-setingin spjadd og sam-ferðslan trupul.

Floksbýtti skúlin

Ein av hesum ásetingum er meginreglan um floks-býtta skúlan.

Í grein 17 í lógini stend-ur, at fólkkaskúlin skal, alt

tað er møguligt, vera floksbýttur, soleiðis at hvør árgangur verður undirvístur sær.

Kravið um árgangabýt-ið er óheppið, og henda meginregla er beinleiðis óhóskað hjá okkum — serliga tá hugsað verður um bygdaskúlan. Í gamla bygdaskúlanum vórðu fleiri árgangir undirvístir saman, og kom ofta nógv

gott burturúr, júst tí at børn í ymsum aldri vóru saman.

Onkur vil kanska siga, at hetta snýr seg bert um nakrar áar skúlar. Men so er ikki. Áv teimum menleið 70 skúlanum, vit hava, eru teir 30 ein-læraraskú-lar.

Eisini er henda skipan beinleiðis í andsøgn til tann færdi bygda- og skúlapolitikkinn, har stórv-dentur er lagdur á at varð-veita skúlan í bygdini.

Landsstýrið heldur tað vera rætt at broyta orð-ingina í grein 17, so at kravið um at árgangir skulu undirvístast hvør sær, dettur burtur. Hetta vil verða til fyrirvins'fyri bygdaskúlan, har vit held-ur kunnu byggja á teir møguleikar, sum eru í tí litla skúlanum við næm-ingum í ymsum aldri.

Men hin vegin er greitt, at ikki ber til at taka burt-ur floksbýtta skúlan sum so, tí skipanin er góð til teir stóru skúlnar, men

vit eiga at leggja upp til samstarv millum flokkar-nar, og er hetta eisini í tráð við pedagogiskar hugsanir, har vist verður á týðningin av og fyri-munin við at bróta niður garðarnar millum floks-stigini.

Næmingatalið í flokkunum

Sambært grein 24 í fólka-skúlalógini má næminga-talið í grundskúlan flokk-um ikki við skúlan byrj-an fara upp um 24.

Tey, sum starvast innan skúlaverkið kenna øll til trupulleikarnar, ið kunnu standast av, at ov litil tíð er til tann einstaka næm-ingin, og fleiri teirra ynskja eitt hægstamark fyri næmingatalið í flokk-um. Um hetta tal skal vera 24, 22, 18 ella 25, tað kunnu tað so vera ymsar meiningar um.

Hin vegin slepst ikki undan, at slík áseting er ein forðing fyri fleksibili-teti og sjálvræði hjá skú-

lunum at gera av, hvussu teir skipa undirvisingina, og tíverri er tað ikki í sjálvum sær nógv stór trygd á, at hvør næming-ur fær tað honum tørvar, bert næmingatalið í flokk-unum ikki fer upp um 24.

Landsstýrið hevur ikki enn tikið støðu til at broyta grein 23, men vit hava biðið um at fingið spurningin viðgjørdan, so fyrirvins og vansar verða lýstir, og kemur lesiætlan-arnevndin við einum til-mæli, tekur landsstýrið sjálvsagt støðu til hetta.

Skúlaárið 1990/91 varð farið undir eina skipan,

har tann einstaki skúlin fekk eitt ávíst tímatali í mun til næmingarnar, sum ganga á skúlanum. Hetta skuldi givið skúlan-um nógv stórri frælsi, sjálvræði og møguleika til at leggja undirvisingina til rættis alt eftir stødd, umstøðum og timajáttan.

Men fyri at fáa teir veruligu fyrirvinsnar burtur úr hesi skipan er neyðugt, at nakrar av teimum bindingum, sum eru ásettar í § 4, (viðgjør-din í leygardagsblaðnum 1.2.1992) § 17 og § 24 í fólkkaskúlalógini, verða gjørdar meira líðligar, sjálvsagt uttan at tann tryggin, sum kann leggja í verandi bindingum, hvørur.

Marita Petersen

Bingotølini:

32 84